

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 2 3 2 5 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Obča geografija – Geografija Slovenije

Ponedeljek, 28. avgust 2023 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 25 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

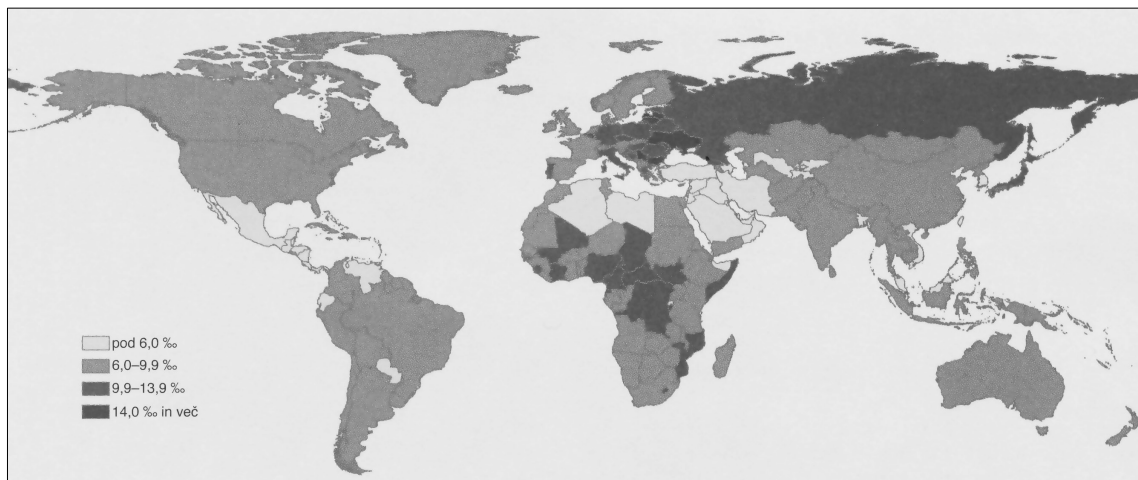
Ta pola ima 16 strani (1–16), od tega 4 prazne.

Barvna priloga ima 4 strani (17–20).

Obča

1. Slika 1 prikazuje umrljivost po državah sveta. Izpišite vrednost za umrljivost v Iranu in opišite vzrok za večjo umrljivost v Evropi v primerjavi z Iranom.

Slika 1

(Vir: Senegačnik, J., in Drobnjak, B., 2020: Obča geografija. Učbenik za 1. letnik gimnazije, str. 137. Modrijan izobraževanje. Ljubljana)

Umrlijivost v Iranu: _____

Opis: _____

(2 točki)

2. Opišite pozitiven vpliv imigracij na naravno rast prebivalstva in gospodarstvo v Evropi.

Opis (naravna rast): _____

Opis (gospodarstvo): _____

(2 točki)

3. K vsaki trditvi napišite sestavo prebivalstva, ki jo opisuje trditev.

Zaradi urbanizacije se je zmanjšalo število kmetov. _____

97 % vseh hindujcev živi v Indiji. _____

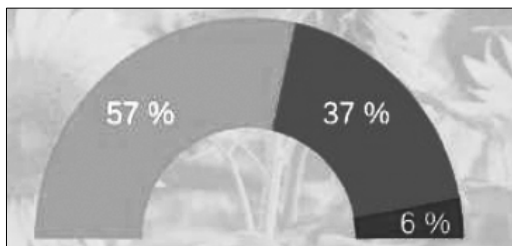
V nekaterih afriških državah je delež nepismenih okoli 50 %. _____

(2 točki)

Slovenija 2

11. Graf na sliki 9 prikazuje delež njiv, pašnikov in travnikov ter trajnih nasadov v Sloveniji. K zemljiškima kategorijama pripišite pripadajoč delež površin iz grafa.

Slika 9

(Vir: Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva 2020. Kmetijski inštitut Slovenije.

URL: https://www.kis.si/fi/docs/Porocila_o_stanju_v_kmetijstvu/ZP_splosno_priloge_2020.pdf . Pridobljeno: 7. 1. 2022.)

_____ trajni nasadi
_____ njivske površine

(2 točki)

12. Obkrožite dve pravilni trditvi o slovenskem kmetijstvu.

- A Med kulturnimi rastlinami prevladuje pridelava krompirja.
- B Najpomembnejši naravni omejitveni dejavnik je relief.
- C S procesom komasacije se je zmanjšala razdrobljenost kmetijskih zemljišč.
- D Večina kmetijske pridelave poteka na površinah kmetijskih podjetij.

(2 točki)

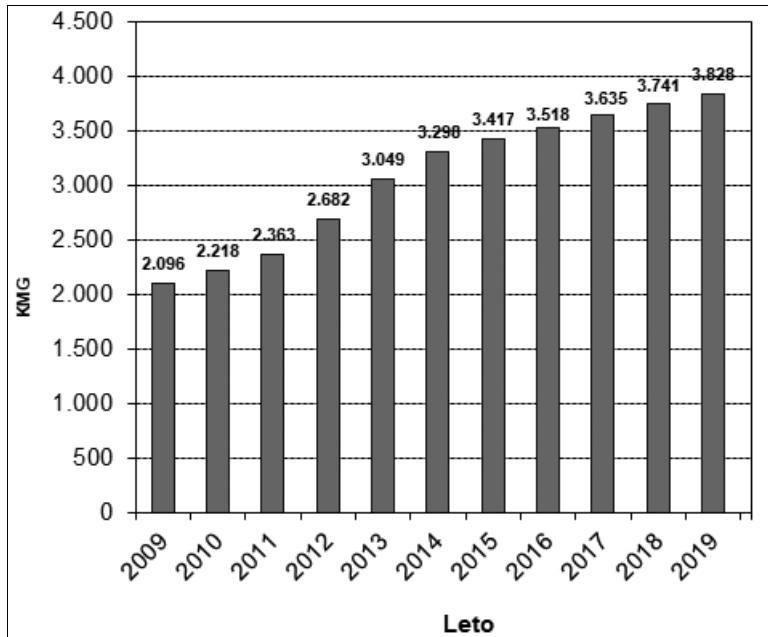
13. Opišite dve pozitivni posledici zmanjševanja števila kmetij za slovensko kmetijstvo.

1 _____
2 _____

(2 točki)

14. Opišite dve ekološki in dve ekonomski posledici spremembe števila ekoloških kmetij, ki je prikazana na sliki 10.

Slika 10: Število slovenskih kmetijskih gospodarstev (KMG) v kontroli eko pridelave

(Vir: Število slovenskih kmetijskih gospodarstev, vključenih v ekološko kontrolo po letih.
URL: <https://www.nasasuperhrana.si/clanek/ekoloska-pridelava/>. Pridobljeno: 6. 1. 2022.)

Ekološki posledici

1: _____

2: _____

Ekonomski posledici

1: _____

2: _____

(2 točki)

15. Kmetijstvo je pomembno za pridelavo hrane. Pojasnite še en vpliv kmetijstva na slovensko podeželje.

(2 točki)

18. V prazna polja preglednice vpišite ustrezno značilnost prsti in vodovja visokih dinarskih planot in kraških polj. Izbirajte med naštetimi značilnostmi.

Značilnosti prsti:

prevladujejo rjave pokarbonatne prsti
na naplavinah so ponekod nastale oglejene prsti
prevladujejo distrične rjave prsti
na dnu vrtač se pojavlja podzol

Značilnosti vodovja:

ni površinskih voda
običajno teče reka
pojavljajo se stalna jezera
na teh območjih tečejo najdaljše
slovenske reke

	značilnost prsti	značilnost vodovja
visoke dinarske planote		
kraška polja		

(2 točki)

19. Pojasnite lego naselij znotraj kraških polj.

(2 točki)

20. Pojasnite, zakaj je raba vode kraških izvirov, kljub njihovi stalnosti in izdatnosti, lahko problematična.

(2 točki)

23. Pojasnite, kako je vstop Slovenije v Evropsko unijo vplival na položaj zamejskih Slovencev.

(2 točki)

24. K vsakemu mestu napišite eno črko ustreznega opisa.

- A Na reki, ki teče skozi mesto, je zgrajena hidroelektrarna Vrhovo.
- B Posledica nekoč razvite železarne je onesnažen zrak v mestu.
- C Skozi mesto teče reka Mura.
- D Najnovejša avtocestna povezava je pospešila gospodarski razvoj mesta.
- E Mesto je bilo del industrijskega polmeseca.

Maribor: _____

Krško: _____

Murska Sobota: _____

(2 točki)

25. Pojasnite vpliv podnebja na prevladujočo rabo tal v pokrajini, ki jo prikazuje slika 18 v barvni prilogi.

(2 točki)

